

SPIS TREŚCI

Wstęp (Marta Kluzek, Krzysztof Waliszewski, Dorota Wiśniewska)	6
Rozdział 1. Finanse – wprowadzenie (Józefa Monika Gryko, Joanna Lizińska)	8
1.1. Pojęcie i znaczenie finansów.....	8
1.2. Pieniądz jako podstawowa kategoria finansów.....	10
1.2.1. Formy pieniądza	10
1.2.2. Ekonomiczne funkcje pieniądza.....	13
1.2.3. Społeczne funkcje pieniądza	13
1.2.4. Wartość pieniądza w czasie	15
1.3. Decyzje finansowe w ujęciu podmiotowym	19
1.4. System finansowy	24
Pytania i zadania.....	28
Rozdział 2. Finanse publiczne (Sławomira Kańduła, Marta Kluzek, Marcin Spychała).....	31
2.1. Sektor finansów publicznych	31
2.2. Dochody budżetu państwa	39
2.3. Państwowe fundusze celowe	44
2.4. Wydatki budżetu państwa	46
2.5. Budżet środków europejskich i fundusze Unii Europejskiej.....	48
2.6. Deficyt budżetowy.....	51
2.7. Finanse jednostek samorządu terytorialnego.....	54
2.8. Dług publiczny	57
Pytania i zadania.....	61
Rozdział 3. Bankowość (Anna Warchlewska, Marcin Wiśniewski)	65
3.1. Podmioty w sektorze bankowym	65
3.2. Bank centralny i polityka pieniężna.....	66
3.3. Produkty i operacje bankowe	73
3.4. Rodzaje kredytów bankowych.....	75
3.5. Formy lokowania oszczędności.....	79
3.6. Płatności bezgotówkowe, aplikacje mobilne i karty płatnicze	81
Pytania i zadania.....	83

Rozdział 4. Rynek finansowy (Przemysław Grobelny, Katarzyna Perez, Dorota Wiśniewska)	85
4.1. Istota rynku finansowego	85
4.2. Podmioty na rynku finansowym..... Instytucje nadzorujące rynek finansowy	88
Instytucje organizujące rynek finansowy.....	89
Uczestnicy rynku finansowego	90
4.3. Instrumenty finansowe..... Instrumenty rynku pieniężnego	92
Instrumenty rynku kapitałowego	96
Instrumenty rynku walutowego.....	103
Instrumenty pochodne (derywaty)	104
4.4. Portfel inwestycyjny	106
Pytania i zadania.....	112
Rozdział 5. Ubezpieczenia gospodarcze (Monika Kaczała, Malwina Lemkowska)	115
5.1. Zarządzanie ryzykiem	115
5.2. Ubezpieczenie jako urządzenie gospodarcze	120
5.3. Umowa ubezpieczenia.....	127
5.4. Struktura produktowa polskiego rynku ubezpieczeń	136
5.5. Otoczenie instytucjonalne polskiego rynku ubezpieczeń.....	139
Pytania i zadania.....	144
Rozdział 6. Finanse przedsiębiorstw (Marta Klużek, Maciej Szczepkowski, Dorota Wiśniewska)	146
6.1. Przedsiębiorczość i formy prowadzenia działalności gospodarczej	146
6.2. Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa	149
6.3. Zarządzanie kapitałem obrotowym przedsiębiorstwa.....	155
6.4. Decyzie inwestycyjne i miary ich efektywności	159
6.5. Pojęcie kapitału i źródła finansowania działalności przedsiębiorstwa.....	162
6.6. Struktura i koszt kapitału w przedsiębiorstwie	167
6.7. Ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstwa	170
Wskaźniki rentowności.....	171
Wskaźniki płynności	171
Wskaźniki zadłużenia	172
Wskaźniki sprawności działania	173
Wskaźniki pozycji rynkowej	176
6.8. Planowanie finansowe jako narzędzie podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie	179
Pytania i zadania.....	182
Rozdział 7. Finanse gospodarstw domowych (Krzysztof Waliszewski, Anna Warchlewska)	185
7.1. Istota i zarządzanie finansami osobistymi a cele gospodarstwa domowego	185
7.2. Wybrane decyzie finansowe podejmowane w ramach zarządzania finansami osobi- stymi.....	190

7.2.1. Prowadzenie budżetu domowego (planowanie dochodów i kontrola wydatków)	190
7.2.2. Gromadzenie oszczędności i inwestowanie	194
7.2.3. Utrzymywanie płynności finansowej i zadłużenie na cele konsumpcyjne i inwestycyjne.....	195
7.3. Doradztwo finansowe dla gospodarstw domowych.....	196
7.4. Edukacja finansowa oraz kształtowanie wiedzy i świadomości finansowej gospodarstw domowych	198
7.5. Zagadnienia problemowe w finansach osobistych	201
7.5.1. Wykluczenie finansowe.....	201
7.5.2. Nadmierne zadłużenie i upadłość konsumencka.....	204
Pytania i zadania.....	208
Rozdział 8. Finanse międzynarodowe (<i>Monika Andrzejczak, Justyna Światowiec-Szczepańska</i>)	210
8.1. Międzynarodowy system finansowy i jego instytucje	210
Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW, International Monetary Fund)	211
Bank Światowy (BŚ, World Bank).....	211
Bank Rozrachunków Międzynarodowych (BRM, Bank for International Settlements).....	212
Regionalne banki rozwoju	212
8.2. Polityka finansowa Unii Europejskiej jako organizacji ponadpaństwowej	213
8.3. Pieniądz międzynarodowy i systemy pieniężne.....	217
8.4. Kursy walutowe i systemy kursowe.....	219
8.5. Parytet siły nabywczej pieniądza.....	224
8.6. Bilans płatniczy.....	228
8.7. Rozliczenia międzynarodowe.....	231
8.8. Międzynarodowe rynki i kryzysy walutowe	234
Pytania i zadania.....	238
Odpowiedzi	240
Bibliografia	243
Skorowidz	250